

Sygn. akt III KK 432/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **P. W.**,

ukaranego z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i § 3 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 12 grudnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich, na korzyść ukaranego,
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W.

z dnia 16 stycznia 2013 r.,

1. uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. postępowanie w sprawie umarza;

2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

P. W. został obwiniony przez Straż Miejską w W. o to, że wezwany celem wskazania od dnia 18 września 2012 r., jako właściciel pojazdu, nie udzielił informacji, kto w dniu 5 sierpnia 2012 r. o godz. 11.46 kierował lub użytkował pojazd o nr rej. [...], którym popełniono wykroczenie w ruchu drogowym na ulicy S.

w W., polegające na przekroczeniu dopuszczalnej prędkości o 26 km/h, tj. o czyn z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.- Prawo o ruchu drogowym.

Wyrokiem nakazowym z dnia 16 stycznia 2013 r., Sąd Rejonowy w W., uznał P. W. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tym ustaleniem, że czynu tego dopuścił się wbrew obowiązkowi nie wskazując od dnia 5 sierpnia 2012 r. do dnia 18 września 2012 r., na żądanie uprawnionego organu, to jest Straży Miejskiej w W., komu powierzył swój pojazd do kierowania lub użytkowania w określonym miejscu i czasie, kwalifikując ten czyn jako wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. i za to, na mocy art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i 3 k.w., skazał go na karę grzywny w wysokości 300 złotych, a nadto zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 16 lutego 2013 r.

Kasację od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W. z dnia 16 stycznia 2013 r., wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżył on powyższe orzeczenie na korzyść ukaranego P. W. i zarzucając rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, tj. art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. w zw. z art. 17 § 3 k.p.w., polegające na ukaraniu obwinionego za popełnienie wykroczenia stypizowanego w art. 96 § 3 k.w., pomimo istnienia negatywnej przesłanki procesowej, w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W. i umorzenie postępowania na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest oczywiście zasadna, gdyż zaskarżone orzeczenie zostało faktycznie wydane z rażącym i mającym istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszeniem przepisów prawa procesowego, wskazanych w zarzucie kasacji.

Rację ma skarżący, że w niniejszej sprawie, strażnik miejski był uprawniony, na podstawie art. 129 b ust 3 pkt 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.- Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm., dalej Prawo o ruchu

drogowym), do żądania od P. W. udzielenia informacji, kto w dniu 5 sierpnia 2012 r. kierował lub użytkował pojazd o numerze rejestracyjnym [...], jednakże w odniesieniu do czynu kwalifikowanego z art. 96 § 3 k.w., straż miejska nie była ustawowo umocowana do składania wniosku o ukaranie, mimo że ujawniła to wykroczenie.

Otóż zgodnie z art. 17 § 3 k.p.w. strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania, w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających, ujawniły wykroczenie i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie. Natomiast art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o stażach gminnych (Dz. U. Nr 1234, poz. 779 ze zm.) stanowi, że organ ten wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego, do zadań tych należy także czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym (art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy). Normą ustawową, określającą kompetencje straży gminnych (miejskich) w obszarze kontroli ruchu drogowego jest art. 129 b Prawa o ruchu drogowym. Przepis ten nadaje strażnikom gminnym (miejskim) uprawnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec kierującego pojazdem oraz uczestnika ruchu drogowego. Wynika z tego, że uprawnienia strażników straży gminnej (miejskiej) nie obejmują swoim zakresem właścicieli lub posiadaczy pojazdów, jeżeli nie wykazuje się ich sprawstwa. Straż gminna (miejska) nie jest więc uprawniona do złożenia wniosku o ukaranie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. wobec właściciela lub posiadacza pojazdu, który nie wykonał obowiązku wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym miejscu i czasie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 maja 2010 r. III KK 116/10, LEX nr 583855; z dnia 15 marca 2011 r., V KK 39/11, LEX nr 784285).

Należy więc stwierdzić, że wniosek o ukaranie P. W. za czyn z art. 96 § 3 k.w., stanowiący skargę wszczynającą postępowanie w sprawie o wykroczenie, wniesiony przez Straż Miejską w W. do Sądu Rejonowego w W., pochodził od nieuprawnionego oskarżyciela publicznego. Zatem postępowanie tym przed Sądem dotknięte było bezwzględną przyczyną odwoławczą, o której mowa w art. 104 § 1

pkt 7 k.p.w., gdyż w sprawie zachodziła negatywna przesłanka procesowa określona w art. 5 § 1 pkt 9 k.p.k.

Biorąc pod uwagę powyższe konieczne było uchylenie zaskrzonego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W. i umorzenie na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. postępowania wobec braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.